

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

Podle těchto učebních osnov se vyučuje ve třídách 1.N a 2.N šestiletého gymnázia od školního roku 2022/2023.

Zpracování osnovy předmětu Základy společenských věd koordinovaly Mgr. Lada Nepožítková Landová a Mgr. Kristýna Tomčíková

Časová dotace:

Základy společenských věd se vyučují v 1. až 6. ročníku 6-letého gymnázia v 1. až 4. ročníku 4-letého gymnázia

Nižší gymnázium:	1N	1 hodina		
	2N	1 hodina		
Vyšší gymnázium:	3N	2 hodiny	1V	2 hodiny
	4N	2 hodiny	2V	2 hodiny
	5N	2 hodiny	3V	2 hodiny
	6N	2 hodiny	4V	2 hodiny

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět **základy společenských věd** patří do oblasti humanitních studií a je součástí vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a svět práce.

Předmět rozvíjí a rozšiřuje u studentů poznatky zejména v oblastech psychologie, sociologie, politologie, filozofie, logiky, etiky, ekonomie a práva. (konkretizováno v tematických plánech předmětu)

Studium předmětu lze ukončit maturitní zkouškou.

Cíle:

Cílem předmětu ZSV je získávání a propojování /integrace/ poznatků z různých oborů společenských věd, jejich využití nejen ve výuce, ale také v běžném životě. Studenti za pomoci předmětu ZSV mohou např. lépe poznat a rozvíjet svou osobnost, přispět k volbě cílů a prohloubení sociálních citů, naučit se orientovat ve společnosti a jejich normách, najít v ní své místo a uplatnění, chápat vývoj lidského myšlení, osvojit si např. některé společenské nebo ekonomické principy a zákonitosti apod. ZSV vede studenty také k orientaci v aktuálním společenském dění.

Organizační vymezení:

Pro výuku základů společenských věd se nejčastěji využívají kmenové třídy, ale studenti mají možnost využít také učeben s audiovizuální technikou a počítačových učeben. Pro studenty jsou také dle možností školy organizovány exkurze např. na úřad práce nebo soud, kde mohou své teoretické znalosti doplnit znalostmi a zážitky z praxe.

Výchovně vzdělávací strategie:

Předmět ZSV je částečně vyučován frontálně např. s využitím meotaru nebo dataprojektoru, ale studenti si často mohou vyzkoušet různé další metody výuky – práci ve dvojici či skupině, projektové vyučování, vyhledávání informací pomocí internetu v multimediální učebně apod.

V hodinách ZSV se utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Student:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence sociální a personální

Student:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Student:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické

Kompetence komunikativní

Student:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence k řešení problémů

Student:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Digitální kompetence

Student:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

V předmětu ZSV se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat:

P0 Výchova demokratického občana

- P02 Občan, občanská společnost a stát
- P03 Formy participace občanů v politickém životě
- P04 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

P1 Osobnostní a sociální výchova

- P11 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- P12 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- P13 Sociální komunikace
- P14 Morálka všedního dne
- P15 Spolupráce a soutěž

P2 Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

- P22 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Učební osnovy: Základy společenských věd

P23 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

P24 Žijeme v Evropě

P25 Vzdělávání v Evropě a ve světě

P3 Multikulturní výchova

P33 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

P4 Environmentální výchova

P42 Člověk a životní prostředí

P5 Mediální výchova

P54 Účinky mediální produkce a vliv médií

Pozn. Tematické okruhy vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví, které jsou zařazeny do učiva předmětu ZSV, budou plněny podle dokumentu „Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví“.

ROČ	STUDENT: VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, POZNÁMKY	PT DRUH
1. roč. nižší G	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady zdravého způsobu života - dokáže rozlišovat např. zdraví prospěšné potraviny a zdraví prospěšné aktivity člověka - orientuje se v příčinách vzniku obezity a podvýživy - popíše poruchy přijímání potravy – uvede příklady - dokáže objasnit rizika týkající se užití návykových látek včetně vytvoření si negativního postoje k nim - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - orientuje se v mezilidských vztazích - vysvětlí pojem komunikace - vysvětlí pojem konflikt - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - posoudí důležitost přátelství ve svém životě 	<p><u>1N1 - Zdraví a životní styl</u></p> <p>①) Vliv výživy na zdraví člověka Obezita, podvýživa Poruchy přijímání potravy Riziko zneužití návykových látek</p> <p><u>1N2 - Člověk jako osobnost</u></p> <p>① Rozvoj osobnosti, vlivy Osobnost a její složky Sebevědomí Temperament Vlohy a schopnosti Osobní vzory Hodnoty</p> <p>*2 Vztahy mezi lidmi a formy soužití Komunikace Konflikt Spolupráce, soutěž</p> <p>② Přátelství ② Život v rodině ②③ Partnerství ②③ Manželství ②③ Vztahy rodičů a dětí ②③ Problémy a konflikty v rodině</p>	<p>①Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>② Sociální komunikace</p> <p>③ Morálka všedního dne</p> <p>④ Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>⑤ Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>*2 Výchova ke zdraví</p> <p>Ch – Alkohol, závislosti</p>	<p>P11</p> <p>P13 P14</p> <p>P03</p> <p>P04</p>

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje význam života v rodině - zhodnotí význam manželství v dnešní společnosti - posoudí vznik problémů v rodině a nabídne možná řešení -objasní typy náhradní rodinné péče a rozdíly mezi nimi - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací - vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu - vysvětlí pojem solidarita - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomoci pomáhat lidem v nouzi - definuje pojmy stát a občan státu - zná základní práva a povinnosti občanů - rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu - uvede možnosti, jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu - má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí 	<p>③ Příčiny a následky rozvodů</p> <p>Náhradní rodinná péče</p> <p>Společnost, komunita</p> <p>Sociálně patologické jevy Pomáhající organizace</p> <p>③ Solidarita, možnosti pomoci v nouzi</p> <p><u>1N3 - Obrana státu</u></p> <p>④ Pojmy stát a občan</p> <p>④ Práva a povinnosti občana a jeho možnosti pomoci v situaci ohrožení a obrany státu</p>		<p>P04</p>
--	---	---	--	------------

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních právních pojmech - stručně popíše právní řád ČR - charakterizuje Ústavu ČR a vysvětlí její význam - rozlišuje jednotlivá právní odvětví a dokáže je stručně popsat - charakterizuje základní lidská práva a svobody - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - rozlišuje a porovnává úkony orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - popisuje strukturu soudů, zastupitelství - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přešupek a trestný čin, uvede jejich příklady - uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - vysvětlí pojem korupce, uvede příklady korupčního jednání, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - stručně definuje jednotlivé typy právnických profesí <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem média a jejich funkce, dokáže vyjmenovat příklady médií - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - zmapuje a zhodnotí, jak digitální technologie ovlivňují různé oblasti života 	<p><u>1N4 - Právní minimum</u></p> <p>⑤ Základní právní pojmy</p> <p>⑤ Právní vědomí</p> <p>④ ⑤ Právní řád ČR</p> <p>④ ⑤ Ústava ČR</p> <p>Právní odvětví</p> <p>④ ⑤ Listina základních lidských práv a svobod</p> <p>Právní vztahy</p> <p>Právní úkony</p> <p>④ Orgány právní ochrany</p> <p>⑤ Protiprávní jednání, jeho druhy a postihy, pojmy přešupek a trestný čin</p> <p>vandalismus</p> <p>korupce</p> <p>Trest</p> <p>Právnické profese</p>		<p>P03</p> <p>P04</p> <p>Digitální kompetence: Internet – digitální identita, ochrana soukromí, bezpečnost na internetu,</p>
	<p><u>1N5 – Média, kulturní instituce</u></p> <p>Média</p> <p>Veřejné mínění</p> <p>Propaganda</p> <p>Reklama</p> <p>Vliv digitálních technologií na různé oblasti života</p>		

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

	<p>- rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí</p> <p>- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p>		<p>autorské právo, citace, zdroje</p>	
<p>2. roč. Nižší G</p>	<p>- charakterizuje stát, z jakých prvků se skládá</p> <p>- dokáže popsat různé možnosti vzniku států -</p> <p>- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</p> <p>- uvede různé typy států ze současnosti i historie</p> <p>- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy</p> <p>- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</p> <p>- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů</p> <p>- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p> <p>- pojmenuje jednotlivé státní symboly</p> <p>- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>- rozlišuje složky státní moci, dokáže je blíže popsat</p> <p>- objasní možnosti získání státního občanství</p> <p>- definuje národ a dokáže charakterizovat národnostní menšiny žijící v ČR</p> <p>- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a</p>	<p>Kulturní instituce</p> <p><u>2N1 – Právní základy státu</u></p> <p>① Stát, vznik státu</p> <p>① Typy států</p> <p>Státní symboly ČR</p> <p>Vlastenectví</p> <p>Rozdělení státní moci v ČR</p> <p>Orgány státní správy</p> <p>Demokracie</p> <p>① Občan a občanství</p> <p>Národy, národnostní menšiny</p> <p>Tolerance</p> <p>Rasismus, xenofobie</p> <p>① Listina základních lidských práv a svobod</p> <p>② Demokracie</p> <p>② ③ Volby, volební právo</p> <p>④ Politika, pluralita politického života</p> <p>② Politické strany v ČR</p>	<p>① Občan, občanská společnost, stát</p> <p>② Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>③ Spolupráce a soutěž</p> <p>④ Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>⑤ Žijeme v Evropě</p> <p>⑦ Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>⑧ Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>*1) Člověk a svět práce</p> <p><i>GG – Sídla a osídlení (obec, město, ...)</i></p>	<p>P02 P03</p> <p>P15 P22</p> <p>P24</p> <p>P25 P23</p> <p>P03 P04</p>

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

<p>extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Charakterizuje Listinu základních práv a svobod - orientuje se v lidských právech - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - rozlišuje jednotlivé politické strany v ČR a dokáže je blíže charakterizovat <p>- vysvětlí pojem národní hospodářství a vyloží jeho podstatu</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje jednotlivé typy lidských potřeb a uvede k nim příklady <p>- rozlišuje různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, uvede příklady a způsoby jejich ochrany</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v systému dělby práce <p>- rozlišuje pojmy statek a služba a uvede příklady</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat rozdíly velkovýroby a malovýroby - objasní cíle podnikání <p>- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p> <ul style="list-style-type: none"> - má základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje 	<p><u>2N2 - Národní hospodářství</u></p> <p>*1Lidské potřeby</p> <p>Vlastnictví, formy vlastnictví a jejich ochrana</p> <p>④*1Dělba práce</p> <p>Statky a služby</p> <p>Malovýroba, velkovýroba, *1podnikání</p> <p>Rozpočet domácnosti</p>	<p>GG – Makroregiony světa (EU, ...)</p>	<p>P15</p>
--	---	--	------------

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

<p>postavení a role rodinných příslušníků</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam peněz a jejich funkce - vysvětlí rozdíl mezi hotovostním a bezhotovostním způsobem platby a na příkladech ukáže jejich vhodné využití - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí rozdíl mezi debetní a kreditní platební kartou a uvede výhody a nevýhody použití těchto nástrojů bezhotovostní platby - definuje pojem banka - stručně charakterizuje typy bank v ČR - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede příklady produktů finančního trhu - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - na příkladech objasní možnosti úspor nebo investic při nakládání s volnými finančními prostředky a způsoby krytí deficitu - orientuje se v tržních vztazích, především ve vztahu nabídky a poptávky - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - definuje pojem inflace a popíše její vliv na hodnotu peněz 	<p>Peníze, platební karty</p> <p>Banky, typy bank a jejich služby Úrok Pojištění</p> <p>Produkty finančního trhu Pojištění Úspory</p> <p>④ Tržní vztahy Nabídka a poptávka Tvorba ceny Inflace Typy trhů *1 Trh práce, pracovní místa, zaměstnání *1 Možnosti vzdělávání, rekvalifikace *1 Nezaměstnanost *1 Sociální politika státu (péče o nezaměstnané) *1 Životní plány, volba profesní orientace</p>		
--	---	--	--

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé typy trhů - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - uvádí možnosti aktivního hledání volných pracovních míst - orientuje se v prac. činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při volbě povolání, využije informací a poradenské služby při výběru povolání - prokáže schopnost reprezentovat svou osobu při vstupu na trh práce - dokáže popsat příčiny a důsledky vzniku nezaměstnanosti - popíše význam sociální politiky států a uveden příklady péče státu o nezaměstnané - uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany - umí charakterizovat své životní plány a popsat způsoby, jak chce cílů ve svém životě dosáhnout - objasní jednotlivá hospodářská odvětví - zhodnotí význam hospodářské politiky státu - definuje pojem státní rozpočet, orientuje se ve státním rozpočtu - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany - stručně popíše systém daní ČR - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	<p>Sociální politika státu</p> <p>Struktura národního hospodářství Hospodářská odvětví Hospodářská politika státu Státní rozpočet Daně</p> <p>Práva spotřebitele a jejich ochrana Reklamace</p>		
---	---	--	--

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

	- objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru			
1.roč. Vyšší G	<p>popíše psychologii jako vědu zabývající se jedincem, jeho chováním, prožíváním a odhadem jeho jednání</p> <p>Dokáže rozlišit jednotlivá odvětví psychologie</p> <p>Stručně popíše historický vývoj v psychologii a její nejdůležitější představitele</p> <p>Objasní podstatu lidské psychiky</p> <p>Charakterizuje rozdíly mezi prožíváním a chováním jedince</p> <p>Uvede druhy lidských činností a umí je specifikovat</p> <p>- kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace</p> <p>- posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře</p> <p>- posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním</p> <p>- vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi</p> <p>- vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu</p> <p>- reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy</p>	<p><u>1NV1 - Psychologie jako věda její předmět</u></p> <p>Dělení psychologie</p> <p>Historie psychologie</p> <p>Podstata lidské psychiky, vlivy</p> <p>Vědomí, nevědomí</p> <p>Prožívání, chování</p> <p>Podmíněnost lidské psychiky</p> <p><u>1NV2 - Základní druhy lidské činnosti</u></p> <p>Hra</p> <p>Učení</p> <p>*1) Práce (profesní volba, osobní management, workoholismus)</p> <p>Volnočasové aktivity</p>	<p>①Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>②Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení</p> <p>③ Sociální komunikace</p> <p>④Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>*1) Člověk a svět práce</p> <p><i>BI – Dědičnost</i></p>	<p>P11</p> <p>P12</p> <p>P13</p> <p>P54</p>

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

	<p>Popíše vlivy působící na jedince a jeho vývoj Rozlišuje jednotlivé složky osobnosti, dokáže popsat, zda jsou vrozené nebo získané orientuje se v typologiích osobnosti různých autorů Charakterizuje vývoj jedince ve všech stádiích života především po psychosociální stránce Rozlišuje typy poznávacích procesů Objasní význam paměťových procesů Posoudí různé typy psychických stavů Porovná různé typy citů Popíše proces socializace jedince využívá metody sociálního výzkumu v praxi Orientuje se v jednotlivých projevech komunikace Dokáže popsat pravidla asertivní komunikace a využívat je v praxi Rozlišuje typy řešení konfliktů v různých životních situacích, hledá nejlepší řešení Umí aktivně využívat pravidel duševní hygieny v běžném životě Vyloží podstatu duševních poruch a jejich možných příčin Objasní reakce na zátěžové životní situace Dokáže charakterizovat pojem inteligence a vysvětlit její jednotlivá pásma</p>	<p><u>1NV3 - Psychologie osobnosti</u> ①Dědičnost, prostředí, výchova Struktura osobnosti (schopnosti, rysy, temperament, charakter) ①Typologie osobnosti <u>1NV4 - Vývojová psychologie</u> ①Psychosociální vývoj Stádia života jedince <u>1NV5 – Psychické procesy</u> Poznávací procesy Paměťové procesy Motivační procesy <u>1NV6 - Psychické stavy</u> ①City, láska <u>1NV7 - Sociální psychologie</u> ①Socializace jedince ③Afiliace, atraktivita, sociální chování ③Chyby v procesu soc. poznávání Metody sociálního výzkumu ③Komunikace (verbální, nonverbální) ④Sdělovací prostředky ③②Agresivita, asertivita ②Konflikty <u>1NV8 - Duševní hygiena</u> ①Metody duševní hygieny Duševní poruchy ①Reakce na zátěžové situace, deprivace ①Inteligence</p>	<p><i>BI – Vývoj člověka</i></p> <p><i>ČJL – Slohové útvary</i></p>	
<p>2.roč. Vyšší G</p>	<p>popíše sociologii jako vědu zabývající se společností Charakterizuje zakladatele sociologie a jeho učení, uvede další významné sociology</p>	<p><u>2NV1 - Sociologie jako věda, její předmět</u> Zakladatel A. Comte Stručný přehled historie sociologie</p>	<p>①Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení ②Sociální komunikace</p>	<p>P12 P13 P14</p>

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

<p>Sociologie</p>	<p>Dokáže vysvětlit proces socializace Rozeznává různé typy sociálních skupin podle různých hledisek Rozliší rozdíl mezi pozicemi a rolemi v sociální skupině, umí jednotlivé pozice a role charakterizovat na příkladech Dokáže popsat projevy konformity ve skupině a sankce, které konformitě napomáhají Uvede různé typy moci, umí vysvětlit pojem autorita na příkladech Zhodnotí funkci rodiny ve společnosti, rozeznává různé typy rodin Orientuje se ve struktuře společnosti Dokáže popsat pohyby ve společnosti (mobilita) Charakterizuje sociální kontrolu a její význam ve společnosti Rozlišuje instituce a organizace Určí významné životní hodnoty Vyloží podstatu vztahu člověka a přírody Zhodnotí význam kultury a masmédií v životě člověka Rozlišuje nezdravé společenské jednání a hledá možnosti jejich prevence</p>	<p>Socializace <u>2NV2 - ① Sociální skupina</u> ④ Pozice, role ③ Normy, konformita, sankce ① Moc, autorita ① ② Rodina <u>2NV3 - Společnost</u> Sociální struktura Sociální stratifikace Sociální mobilita ③ Sociální kontrola Instituce a organizace Hodnoty a normy ⑤ Vztah člověka a přírody ③ ⑥ Kultura, masmédiá Sociální deviace, patologické jevy</p>	<p>③ Morálka všedního dne ④ Spolupráce a soutěž ⑤ Člověk a životní prostředí ⑥ Účinky mediální produkce a vliv médií</p> <p>EVV - Reklama D – Industrializace a její důsledky pro společnost Ch – Alkohol, Léčiva a návykové látky, závislosti, kriminalita</p>	<p>P15 P42 P54</p>
	<p>Popíše politologii jako vědu zabývající se politikou Dokáže charakterizovat propojení politologie s ostatními vědami Rozlišuje a porovná historické a současné typy států a formy vlády Popíše provázanost státního zřízení s právními předpisy Charakterizuje Ústavu Uvede jednotlivé státní symboly, popíše jejich funkce a význam Dokáže objasnit hlavní rysy demokracie a rozlišit demokracii přímou a nepřímou Orientuje se v politickém systému ČR, umí charakterizovat jeho strukturu Určí hlavní aktéry mezinárodní politiky a zhodnotí</p>	<p><u>2NV4 - Politologie</u> jako věda, její předmět Politologie a ostatní vědy <u>2NV5 - Stát</u> Teorie vzniku státu Právní stát, formy a struktura státu Vztah mezi státem a právem Ústava ČR Listina základních lidských práv a svobod Státní symboly Demokracie <u>2NV6 - Politický systém</u> Politický systém ČR ① Politické strany Aktéři mezinárodní politiky</p>	<p>① Spolupráce a soutěž ② Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ③ Žijeme v Evropě ④ Vzdělávání v Evropě a ve světě ⑤ Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ⑥ Vztah k multiligvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>*1) Člověk a svět práce</p>	<p>P15 P 22 P24 P25 P23 P33</p>

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

	<p>jejich význam Popíše činnosti diplomacie a její význam Poukáže na důvody vzniku terorismu a zaujímá k němu negativní postoj Rozlišuje různé typy mezinárodních organizací, objasní význam jejich činnosti, uvede výhody plynoucí z členství - posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním Posoudí význam integrace Evropy Uvede příklady globálních problémů Dokáže popsat výhody a problémy soužití různých národů a kultur</p>	<p>Diplomacie Terorismus ① Mezinárodní organizace</p> <p>*1) Mezinárodní trh práce ③ ④ Evropská unie ① NATO, ⑤ OSN <u>2NV7 - ② Globalizace</u> ② Globální problémy současnosti ⑥ Multikulturalita – pojem ⑥ Národnostní menšiny v ČR</p>	<p>D – Evropa, její sjednocování a místo ve světě D – Vznik ČSR GG – <i>Globální problémy lidstva</i></p> <p>BI – <i>Rasy a rasismus</i></p>	
	<p>Popíše logiku jako vědu zabývající se správným myšlením Vyjmenuje významné osobnosti zabývající se logikou Rozlišuje pojmy, soudy a úsudky Dokáže aplikovat logické spojky Charakterizuje typy definic</p>	<p><u>2NV8 - Logika</u> Z dějin logiky (Aristoteles, ...) Pojem, ① soud, úsudek Logické spojky Výroky Definice</p>	<p>① Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	P12
3. roč. Vyšší G	<p>Dokáže se zamyslet nad základními filozofickými otázkami Vysvětlí vztah filozofie a jiných věd Rozliší a charakterizuje jednotlivé filozofické disciplíny</p>	<p><u>3NV1 - Filozofie jako věda, její předmět, vývoj</u> Vztah filozofie k jiným vědám Filozofické disciplíny (teoretické a praktické)</p>		
	<p>Rozliší a charakterizuje hlavní filozofické směry starověku, antiky, středověku, novověku, filozofie osvícenství, filozofických směrů 19. a 20. století a dokáže přiřadit jejich představitele, popř. uvede některá vybraná díla významných filozofů Umí věcně a eticky argumentovat v dialogu a diskusi, dokáže obhájit své názory a tolerovat názorovou odlišnost ostatních</p>	<p><u>3NV2 - Starověká čínská a indická filozofie</u> Hinduismus Buddhismus Džinismus Konfucianství Taoismus aj. <u>3NV3 - Antická filozofie</u> Předsokratovské období</p>	<p>D – <i>Antické Řecko</i> ČJL – <i>Antická literatura</i> M – <i>Pythagorova věta, trojúhelník</i></p>	

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

		<p>Klasické období helenismus <u>3NV4 - Středověká filozofie</u> Patristika Scholastika Středověká arabská a židovská filozofie <u>3NV4 – Období renesance,</u> Renaissance Humanismus Reformace <u>3NV5 - Novověká filozofie do 19. stol.</u> Racionalismus Empirismus Sensualismus Filozofie osvícenství, encyklopedisté Německá klasická, romantická filozofie, idealismus <u>3NV6 - Filozofické směry 19. století</u> Pozitivismus Marxismus Iracionalismus <u>3NV7 - Filozofické směry 20. století</u> filozofie života Pragmatismus Fenomenologie filozofie bytí, existencialismus hermeneutika, pragmatismus, strukturalismus, personalismus, novotomismus, aj. <u>3NV8 - Česká filozofie</u> starší doba (Hus, Chelčický, Komenský,...) 19. století (Bolzano, Smetana, ...) 20. století (Masaryk, Fischer, Rádl, Patočka, ...)</p>	<p><i>D – Vzdělanost a umění středověké spol.</i> <i>D - Islám a arabská říše</i></p> <p><i>GG – Země jako vesmírné těleso</i> <i>D – Renaissance, humanismus, reformace</i> <i>F – Země a vesmír</i></p> <p><i>D - Osvícenství</i></p>	
	Objasní podstatu jednotlivých náboženských systémů a vysvětlí rozdíly mezi nimi	<p><u>3NV9 – Religionistika</u> Podstata a vznik náboženství ①Křesťanství</p>	<p>①Morálka všedního dne</p> <p><i>D - křesťanství</i></p>	P14

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

		Bible ① Další světová náboženství (judaismus, islám, ...)	ČJL - Bible	
	Popíše rozdíl mezi pojmy etika a morálka Orientuje se v jednotlivých typech etiky Posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce	3NV10 - Etika jako věda a její předmět Etické kategorie – dobro, zlo, svoboda, svědomí, ... Dějiny etiky – starověk, středověk, novověk Typy moderní etiky ① Základní lidská práva (Listina základních lidských práv a svobod) ① Smysl života, láska, přátelství, manželství ① Etika v politice, ekologii, lidských vztazích, ... ① Další vybrané problémy – interrupce, euthanasie, trest smrti	① Morálka všedního dne	P14
4.roč. Vyšší G	Objasní jednotlivé základní ekonomické pojmy a dokáže k nim přiřadit vhodné příklady Rozlišuje typy ekonomik a charakterizuje je Uvede základní ekonomické otázky a vysvětlí jejich význam Dokáže popsat rozdíly mezi makroekonomií a mikroekonomií, umí zvolit vhodné příklady Charakterizuje trh a uvede jednotlivé typy trhů včetně subjektů, které zde vystupují Vyloží rozdíl mezi nabídkou a poptávkou na trhu, dokáže nakreslit grafy Definuje typy konkurence a posoudí, který typ je na trhu nejefektivnější Vysvětlí význam peněz a jejich funkce Posoudí, jaký typ platebního styku je v praxi nejběžnější a uvede, který sám používá Popíše význam konvertibility měny a jejich typů a dokáže charakterizovat význam měnových kurzů - vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu	4NV1 - Základy ekonomie *1) Základní ekonomické pojmy Ekonomie Ekonomika Statky, služby, lidské potřeby Typy ekonomik *1) Základní (globální) ekonomické otázky Makroekonomie, Mikroekonomie 4NV2 – Tržní ekonomika Trh, typy trhů, Subjekty trhu *1) Tržní mechanismus *1) Nabídka a poptávka *1) Tvorba ceny ① Konkurence 4NV3 - Peníze v tržní ekonomice *1) Monetární politika	① Spolupráce a soutěž *1) Člověk a svět práce	P15

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

	<p>- stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky - rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky</p>	<p>*1 Peníze (historie, význam, funkce), formy platebního styku Konvertibilita měny, měnové kurzy</p>		
	<p>Upozorní na nebezpečí inflace, rozlišuje jednotlivé druhy inflace Dokáže objasnit českou bankovní soustavu, vliv ČNB na činnost komerčních bank Rozlišuje jednotlivé druhy cenných papírů - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku - uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank</p>	<p>Inflace Bankovní soustava (ČNB, komerční banky, další spec. finanč. instituce) *1 Finanční produkty *1 Cenné papíry *1 ① Burzy, RM-Systém</p>	<p>I</p>	

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

<p>- využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku</p> <p>Popíše důvody transformace české ekonomiky a přechodu státního majetku na soukromí Porovnává právní subjekty podnikání, posoudí vhodnost formy podnikání v konkrétní situaci - rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním uveďte, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu</p> <p>Charakterizuje jednotlivé nástroje hospodářské politiky státu a její cíle Objasní základní principy příjmů a výdajů státního rozpočtu Dokáže rozlišit typy daní a na které činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje</p> <p>- objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu - rozlišuje základní typy daní, rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje - uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání</p>	<p><u>4NV4 - Hospodářská politika státu</u> Proces transformace ekonomiky ČR *1Právní (ekonomické)subjekty v tržní ekonomice (živnost, obchodní společnosti, družstvo) *1Marketing, reklama, ...</p> <p>Výkonnost české ekonomiky (HDP, HNP, ...) Hospodářská politika státu *1 Hospodaření domácnosti *1Sociální politika (důchodový systém, sociální dávky, nezaměstnanost, ...) *1Ekonomický cyklus *1Fiskální politika - státní rozpočet, daňová soustava</p>		
---	---	--	--

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

	<p>především k dani z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit - uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti, a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií 			
	<p>Upozorní na problémy světové ekonomiky a jejich řešení, charakterizuje funkci světové banky Rozliší a charakterizuje hlavní proudy ekonomických teorií, umí vyjmenovat jejich představitele a popsat ekonomické problémy, kterými se zabývají</p>	<p><u>4NV5 - ① Světová ekonomika</u> Problémy ekonomik Světová banka <u>4NV6 - Ekonomické teorie</u> merkantilismus, Klasická politická ekonomie, Utopický socialismus, Marxistický socialismus Neoklasická ekonomie Keynesiánská makroekonomie, aj.</p>	GG – Světové hospodářství	
Právo	<p>Orientuje se v dějinách práva Dokáže porovnat změny práva historického se současným Popíše právní řád ČR a odůvodnit z čeho pramení právní síla jednotlivých právních předpisů Charakterizuje Ústavu Rozlišuje právní odvětví Dokáže vysvětlit, čím se jednotlivá odvětví práva</p>	<p><u>4NV7 - Základy práva</u> Stručný přehled dějin práva Právní řád ČR, právní síla Ústava Členění práva <u>4NV8 - ① ② Občanské právo (vlastnické, dědické a závazkové právo, typy smluv, ...)</u></p>	<p>① Sociální komunikace ② Morálka všedního dne *1) Člověk a svět práce</p>	P13 P14

Učební osnovy: *Základy společenských věd*

	<p>zabývají, charakterizuje jejich specifické rysy, uvede příklady z praxe Rozeznává typy právnických profesí, dokáže charakterizovat rozdíly mezi nimi</p> <p>- uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti - objasní funkci odborů - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky - chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu</p>	<p><u>4NV9 - ①②Rodinné právo</u> (manželství, vyživovací povinnost, náhradní péče o dítě, ...)</p> <p><u>4NV10 - ①②*1Pracovní právo</u> (pracovní poměr, vznik a zánik, pracovní smlouva, zkušební doba, mzda, výpověď, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, bezpečnost práce, ...)</p> <p><u>4NV11 - ①②Trestní právo</u> (hmotné, procesní, trestné činy, tresty, ...)</p> <p><u>4NV12 - ①②Správní právo</u> (územní samospráva – kraj, obec) Právní normy, vztahy</p> <p><u>4NV13 - ②*1Právníké profese</u> Notář, advokát, soudce, ombudsman, aj.</p>	<p>IVT – využití znalostí předmětu ve všech ročnících (vyhledávání informací – internet, prezentace vlastní práce studenta – např. Power Point)</p>	
--	---	---	---	--